

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefon 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptycykiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

Delegacja Nowogródzyczyny u Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego

WARSZAWA 22.III (tel. wł.) Dziś o godz. 11 przed południem została przyjęta na Zamku przez Pana Prezydenta Rzplitej delegacja Nowogródzkiego Wojewódzkiego Komitetu Obchodu Dziesięciolecia która wręczyła Panu Prezydentowi dyplom i medal wybitny na pamiątkę obchodu dziesięciolecia Niepodległości Polski.

Delegacja w składzie: pp. Juliana Małnicza, członka Sejmiku nowogródzkiego C. Danowskiego reagenta z Baranowicz, Al. Bondanowicza wójt gmin. Szydłowskiej pow. Stonimskiego, Zygmunta Domanskiego redaktora „Wspólnej Sprawy” z Nieświeża, Mikołaja Sobolewskiego wiceburmistrza z Stołpców, Wacława Adamowicza rolnika z pow. Wołżyńskiego i Mieczysława Górskiego, rolnika z pow. lińskiego, prowadzona przez p. wicewojwodę Godlewskiego, została przedstawiła Panu Prezydentowi.

Adres holdowniczy odczytał i wręczył rejent Danowski. Medal pamiątkowy doręczył Panu Prezydentowi p. Małnicz zaś jednolitą kopię doręczył red. Domański.

Następnie Pan Prezydent wyraził radość, że nowogródzyczna idzie szybkimi krokami naprzód.

W Polsce stan gospodarczy i poziom kultury poszczególnych dzielnic jest różnorodny, dążyć przeto należy, aby doprowadzić wszystkie dzielnice do jednego poziomu. Na Nowogródzyczynie i wogóle na Kresach ciąży obowiązek nie tylko podnieść stan gospodarstwa społecznego do poziomu dzielnic zachodnich, ale także do trzymać im kroku w rozwoju. Cieszy się więc, że w społeczeństwie istnieje świadomość i zrozumienie tej pracy.

Następnie Pan Prezydent przez czas dłuższy rozmawiał z członkami delegacji interesując się sprawami społecznymi i gospodarczymi nowogródzyczyny. Audjencja trwała pół godziny.

Po ukończeniu audjencji delegaci mieli możliwość zwiedzić sale reprezentacyjne Zamku o prowadzani przez pana wicewojwodę Godlewskiego i adiutanta Pana Prezydenta rotm. Jurgielewicz.

Wkrótce potem przybyła delegacja nowogródzkiej Rady Miejskiej w składzie burmistrza p. Czechłowicza, wiceburmistrza Sfałowicza i radnych Aleksiuka i Zyskinda — którą przedstawił Panu Prezydentowi p. wicewojwoda Godlewski. Delegacja prosiła Pana Prezydenta, aby raczył odwiedzić w bieżącym roku Nowogródek. Prośbę delegacji poparł p. wicewojwoda Godlewski, który prosił aby Pan Prezydent raczył odwiedzić nie tylko Nowogródek ale także cały teren Nowogródzyczyny. Pan Prezydent w odpowiedzi podziękował za zaproszenie przyrzekając, że o ile sprawy państwowe nie staną na przeszkodzie odwiedzi Nowogródek i Nowogródzyczynę w lipcu b. r.

O godz. 1 delegacja nowogródzkiego Wojewódzkiego Komitetu Obchodu Dziesięciolecia udała się do pałacu Belwederskiego, celem wręczenia Panu Marszałkowi Piłsudskiemu pamiątkowego medalu i adresu. Delegacja z polecenia Pana Marszałka przyjął plk. Prystor.

Delegacja po wręczeniu adresu i medalu prosiła o zezwolenie Pana Marszałka nazwania Pomnika Niepodległości — Sanatorium w Nowogrodzynie, Marszałka Józefa Piłsudskiego, oraz wręczyła laurkę i klm wykonane przez uczennice szkoły powszechnej w Nowogrodzku, jako dar imieninowy dla Marszałka.

Plk. Prystor oświadczył z polecenia Marszałka zgodę na nazwanie sanatorium Jego imieniem zaznaczając jednocześnie, radość że Nowogródzyczna czci święto dziesięciolecia tak pięknym czynem, poczem wskazał, że Panu Marszałkowi szczególnie miłym jest dar działwy szkolnej dla której Pan Marszałek ma tyle sentymentu.

Potem przybyła delegacja nowogródzkiej Rady Miejskiej, która prosiła Pana Marszałka o przyjęcie gościnności honorowego obywatela m. Nowogródka wręczając mu pięknie wykonany dyplom na co Pan Marszałek wyraził swą zgodę. Obie delegacje prowadził p. wicewojwoda Godlewski, który członków delegacji przedstawił plk. Prystorowi.

Prace Ligi Narodów nad uregulowaniem stosunków Polsko-Litewskich

GENEWA 23.III. Dziś rozpoczęły się obrady w podkomisji komunikacyjno-transytowej dla spraw polsko-litewskich powołanej przez komisję komunikacyjnej Ligi Narodów.

Obrady toczą się pod przewodnictwem p. Vasconcellosa przedstawiciela Portugalji.

Polsko-litewskie traktaty handlowe i kolejowe

RYGA 23.III. W dniu wczorajszym na posiedzeniu Sejmu polskiego została uchwalona jednogłośnie ratyfikacja polsko-litewskich umów handlowych i kolejowych.

RYGA 23.III. Dziś polski chargé d'affaires p. Łubiński zo-

stał przyjęty przez litewskiego Ministra Spraw Zagranicznych p. Balodisa. W czasie audjencji zostały wymienione noty, wprowadzające w życie z dniem 1-go kwietnia polsko-litewską konwencję kolejową.

Komander Byrd zagrożony

LONDYN 23.III. Komander Byrd i dwaj jego towarzysze znajdują się wedle doniesienia nowojorskich wciąż jeszcze na skalistej wysepce Rockefellera w odległości 128 mil od podstawy operacyjnej okrętu ekspedycyjnego „Little America”.

Kierownictwo ekspedycji spodziewa się, że w ciągu najbliższych dni poprawi się pogoda i można będzie wyratować przy pomocy samolotu.

Byrd utrzymuje ustawicznie kontakt radio-telegraficzny z ekspedycją. Na wypadek, gdyby pogoda nie dozwoliła na startowanie samolotu, wysłano sanki z psami.

Zgon gen. Sarraill

PARYŻ 23. III. Zmarł tu gen. Sarraill znany z czasów wojny światowej dowódca wojsk aljantycznych w Dardanelach. Pogrzeb gen. Sarraill, którego zwłoki zostaną złożone w Pałacu Inwalidów, odbędzie się na koszt państwa.

Rozporządzenie o rejestracji cudzoziemców

W dniu 27 b. m. wchodzi w życie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych o ruchu cudzoziemców.

Obowiązkiem rejestracji podlegają wszyscy cudzoziemcy, którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia będą znajdowali się na obszarze Rzplitej. Od rejestracji nie zwalnia rejestracja poprzednio przeprowadzona, jak również konwencje i umowy, którym cudzoziemiec podlega. Rejestracji podlegają również obywatele m. Gdańska.

Plan rejestracji winien być tak przeprowadzony przez władze administracyjne, aby była ona zakończona z dniem 30 czerwca r. b.

W gminach, odległych znacznie od siedziby starostwa, rejestracja ma być przeprowadzona przez specjalnie wydelegowanych do tych gmin urzędników. Rejestracja musi się odbywać osobiście, a nie przez osoby trzecie.

Zasadą nienaruszalną przy rejestracji powinno być, aby imiona własne i nazwiska cudzoziemskie nie były zniekształcone przez polszczenie ich, jak to niejednokrotnie działo się dotąd. Nazwiska więc i imiona mają być wypisane tak, jak to jest przyjęte w języku państwa, do którego dana osoba należy.

Karty pobytu czasowego mogą być wydawane tylko tym cudzoziemcom, którzy przebywają w Polsce bez przerwy od 31 grudnia 1926 r.

Kradzież planów budowy pałacu A

Sprawcami kradzieży Sowiety

BERLIN 23.III. „Acht Uhr Abendblatt” donosi, że dzięki przypadkowi wykryto w wielkiej fabryce metalowej t. zw. „Rheinmetall” kradzież dokumentów i planów wieży pancernej na budowanym obecnie pałacu A.

Fabryka „Rheinmetall” jest jedyną fabryką w Niemczech, która posiada prawo na podstawie traktatu wersalskiego wyro-

biania dla Reichswehry i marynarki niemieckiej armat i materiału wojennego.

Kradzieży dokonał jeden z urzędników, który przywłaszczył sobie plany konstrukcyjne i sprzedał szajce szpiegowskiej. Hugenbergerowska „Nachtausgabe” dodaje, że skradzione dokumenty znajdują się w rękach emisariuszy sowieckich.

Polityczne morderstwo w Belgradzie

WIEN 23.III. Dzienniki donoszą z Białogrodu, że władze policyjne za wykrycie sprawców zamachu na Schlegla wyznaczyły nagrodę w wysokości 200.000 dinarów.

Jednocześnie zaarrestowano redaktora chorwackiego pisma federalistycznego Hrwata pod zarzutem udziału w spisku, rów-

nież zaarrestowani zostali przywódcy chorwackiego ruchu federalistycznego Trumbic, Macek i Prybicevic.

Władze policyjne przypuszczają, iż zamach miał podłoże czyste polityczne, gdyż Schlegl od dłuższego czasu otrzymywał listy z pogrozkami.

Sowiety popierają króla

LONDYN 23.III. „Daily Telegraph” donosi z Kaszawar, iż w Afganistanie znowu zostały wznowione walki. Jeden z oddziałów Amanullaha zaopartych w artylerję stoczył zwycięską

bitwą z powstańcami. Dzienniki londyńskie podkreślają, że Rosja posiada w Afganistanie silne wpływy, które wykorzystuje popierając Amanullaha.

Stany Zjednoczone pomagają rządowi meksykańskiemu

NEV-YORK 22.III. „New-York Times” donosi, że skarb Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej postanowił przyjąć z pomocą rządowi meksykańskiemu. W tym celu polecono urzęd-

nikom cenym na pogranicze Meksyku zwrócić baczną uwagę na przewożone złoto, wysyłane przez powstańców, a zrabowane przez nich w znjetych miastach meksykańskich.

Wojenny sąd nad polakami na Litwie

KOWNO 23.III. W poniedziałek rozpoczyna się w kowieńskim Sądzie Wojennym sprawa przeciwko sześciu polakom oskarżonym o szpiegowstwo na rzecz Polski.

Wysokie czy niskie ceny zboża?

Polityka cen zbożowych w Polsce należy niewątpliwie do zagadnień mających doniosłe znaczenie...

Jak Lida święciła dzień imieninowy Pierwszego Marszałka Polski

Już w niedzielę 17 marca rozpoczęły się uroczystości związane z obchodem imienin Pierwszego Marszałka Polski...

Życie kredytów budowlanych

Ministerstwo skarbu zarządziło, że niewyzerpane do dnia 31 marca 1929 r. kredyty na cele budowlane...

Co słychać nowego?

24 Ni dzieła

Nowe ceny

W dniu 21 b. m. Starostwo Powiatowe w Nowogrodku zmieniło cenę chleba...

Na święcone dla najuboższych

Jak już donosiliśmy w niedzielę Palmową - wysłany był w Teatrze Miejskim film p. t. "Golgota"...

Z SĄDÓW

Wyrok w sprawie prośby o nadzicie w Państwowym Zarządzie Drogowym w Nowogrodku

W dniu 22. b. m. Sąd Okręgowy w Nowogrodku rozstrzygnął sprawę o nadzicie w Państwowym Zarządzie Drogowym...

KRONIKA LIDZKA

Obchód w Żyrnuchach. Z ramienia Komitetu Porozumienia zgo Organizaacji Społecznej gminy Żyrnuckiej...

Wyczerpująco omawia środki polityki cen zbożowych w szczególności uwzględnienie stosunków polskich z pan. Stanisław Rosciszewski...

W dniu 18. III r. b. o godz. 11 rano odbyło się w lokalu urzędu gminy Nowa-Mysz posiedzenie Rady Gminnej...

Czyn godny naśladowania

W dniu 18. III r. b. o godz. 11 rano odbyło się w lokalu urzędu gminy Nowa-Mysz posiedzenie Rady Gminnej...

Biuletyn stacji meteorologicznej w Nowogrodzku z dnia 23. III 1929 r.

Godzina 7.17. Ciśnienie powietrza 765, kierunek wiatru południowo wschodni...

Z działalności Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwwzajemnej na terenie Nowogrodzka

Komitet Powiatowy L. O. P. P. w Nowogrodzku zorganizował w marcu szereg odczytów dla Policji Państwowej...

Najwyższy czas skończyć z brudami

Od jakiegoś czasu ulice Sadowa, Szkolna, tymczasowy Rynek i część Krzywej są bezprzekładnym wzorem jak ulice...

Zbiórka na święcone dla najuboższych

W poniedziałek od rana krążył będzie po mieście autozbiórka na święcone dla najuboższych...

Przeniesienie w stan spoczynku urzędnika S. O. Postanowieniem p. Prezesa Sądu Okręgowego w Nowogrodzku...

Wycieczki na Powszechną Wystawę Krajową

Powiatowy Komitet w Lidzie zorganizował cały szereg wycieczek na Powszechną Wystawę Krajową do Poznania...

Przeniesienie w stan spoczynku urzędnika S. O.

Postanowieniem p. Prezesa Sądu Okręgowego w Nowogrodzku z dnia 16 marca r. b. Nr. 47, urzędnik H. St. St. Sądu Okręgowego w Nowogrodzku...

Posiedzenie Komisji Szkolnej Sejmiku Nowogrodzkiego

W dniu 12 marca r. b. odbyło się posiedzenie Komisji Szkolnej przy Wydziale Powiatowym Sejmiku w Nowogrodzku...

Z życia gmin pow. Nowogrodzkiego

W dniu 21. III b. r. Komitet Budowy Gmachu Urzędu Gminnego w Korcicach...

Z życia gmin pow. Nowogrodzkiego

W dniu 21. III b. r. Komitet Budowy Gmachu Urzędu Gminnego w Korcicach odbył pierwsze organizacyjne posiedzenie...

Odczyt

Dziś t. zn. w niedzielę dnia 24 b. m. o godz. 1 e j w południu Dr. Marcin Przyborowski wygłosi w sali „Ogniska” odczyt p. t. „Państwo nowoczesne i jego zadania”...

Czytajcie „Życie Nowogrodzkie”

L'da wzorem dla całej Polski

Kolegium iustracyjne ogólnopolskiej komisji do badania wykiepu chleba przeprowadziło iustrację piekarni w Grodnie, Lidzie i Stonimie...

Olbryzi pożar w kinie

MOSKWA 22. III. Podczas pożaru jaki wybuchł w czasie przedstawienia w dniu wczorajszym w kinie w Igotknie w guberni Włodzimierskiej...

Handel w okresie przedświątecznym

W projektowanej noweli do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych...

K O F O N na prawo kurzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogrodzkiego”

K O F O N Wyciąc i załączyć do listu

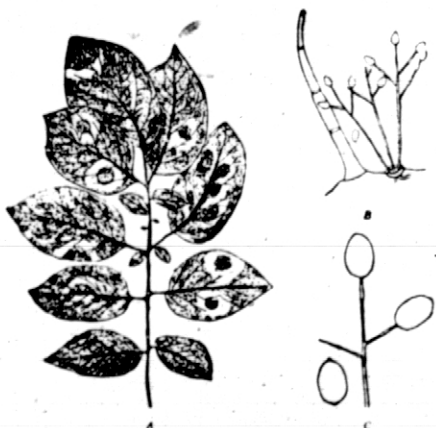
Rys. 1. Roślina ziemniaka opanowana przez raka ziemniaczanego.

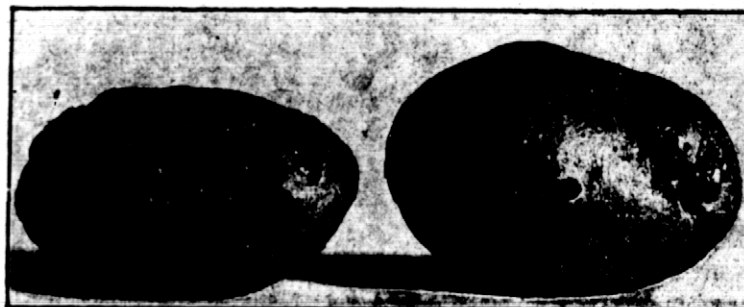
Rys. 2. Zniekształcenie liścia ziemniaka opanowanego przez chorobę raka ziemniaczanego.

Rys. 3. Rak ziemniaczany.

Rys. 4. a) Liście ziemniaka opanowane przez zarazę ziemniaczaną, b i c) trzonki z zarodkiem grzyba pa sorzytniczego, powodującego zarazę ziemniaczaną.

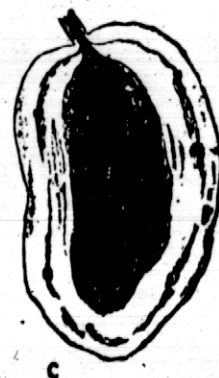
Rys. 5. Parch zwykły na ziemniakach.

Rys. 6. Parch prószysty na ziemniaku.

Rys. 7. b i c) Bakterjoza pierścienia w ziemniaku.

Rys. 8. Mokra zgnilizna ziemniaka.

Rys. 9. Sucha zgnilizna ziemniaka.

Rys. 10. Zgorzel ziemniaka (czarna nóżka).

I) Do najniebezpieczniejszych chorób ziemniaka należy **Rak ziemniaczany**. Choroba ta powodowana jest przez grzyb pasorzytniczy, *Synchytrium endobioticum* (Schilb) Perc.

Rak ziemniaczany występuje głównie na kłębach w postaci narośli, bardzo rzadko na częściach nadziemnych. Straty, powodowane przez raka ziemniaczanego, dochodzą do zniszczenia całkowitego zbioru. Grunt, na którym wystąpił rak ziemniaczany, jest zarażony tą chorobą więcej, niż przez lat kilkanaście.

Min. Rolnictwa wydało w roku 1928 rozporządzenie o zwalczaniu raka ziemniaczanego. Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 922.

Rozporządzenie to ustanawia obowiązek zwalczania raka ziemniaczanego i obowiązek zgłaszania zarządowi właściwej gminy każdego wypadku wystąpienia objawów, wzbudzających podejrzenie pojawienia się raka ziemniaczanego.

Rozporządzenie nakazuje, aby zgłoszenie nastąpiło na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, poznańskiego, pomorskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego przed upływem 24 godz., na pozostałym obszarze państwa przed upływem 48 godz. od chwili dostrzeżenia objawów choroby raka.

Jednocześnie ze zgłoszeniem wystąpienia raka ziemniaczanego należy dostarczyć zarządowi gminy próbki ziemniaków chorych w ilości nie przekraczającej 1 kg. Ze względu na bezpieczeństwo próbka winna być możliwie szczelnie opakowana. Zarząd gminy otrzymaną próbkę ziemniaków przesyła do Stacji Ochrony Roślin w celu poddania tych okazów ścisłym badaniom.

Środki zwalczania raka ziemniaczanego:

1) ziemniaki chore winny być na polu, na którym zostały wyprodukowane, zniszczone (spalone), lub w razie trudności wykonania tego zabiegu, głęboko zakopane (co najmniej na 75 cm.). Z pola zarażonego wszelkie odpadki po ziemniakach i tężyny nie powinny być wywożone, lecz na miejscu spalane lub głęboko zakopywane. 2) ziemniaki bez narośli rakowatych, lecz pochodzące z pola zarażonego w żaden sposób nie powinny być użyte jako sadzeniaki; mogą być one użyte na paszę, lecz tylko po uprzednim uparowaniu lub ugotowaniu. 3) woda od płókania ziemniaków, pochodzących z pola zarażonego, winna być zlewana do specjalnie wykopanego głębokiego dołu, położonego zdaleka od wód biejących, stawu i gnojówki. 4) w gospodarstwie, w którym występuje rak ziemniaczany nie można wywozić ziemi, chwastów i nawet nawozu. Dowiedzionym jest, że zarazki raka bez uszkodzenia przechodzą przez kanał pokarmowy zwierząt. 5) na gruntach, na których wystąpił rak ziemniaczany, nie należy uprawiać ziemniaków, a nawet w ogóle okopowych. 6) nie należy sprowadzać ziemniaków-sadzeniaków z okęgów, w których występuje rak ziemniaczany. 7) należy uprawiać odmiany odporne na raka. Organizacje rolnicze i rolnicy winni zwrócić szczególną uwagę na wprowadzenie odmian, odpornych na raka ziemniaczanego.

We wszelkich sprawach, dotyczących się raka ziemniaczanego należy zwracać się do najbliższej Stacji Ochrony Roślin.

II) Bardzo pospolitą chorobą ziemniaków jest **zaraza ziemniaczana**, (*Phytophthora infestans* de By). Choroba ta występuje na naci w postaci gnicia.

Należy: a) używać do sadzenia ziemniaki zupełnie zdrowe, b) uprawiać odmiany odporne na występowanie choroby.

Stacje doświadczalne rolnicze dla każdej okolicy odmianę tę wskażą.

III) **Parch zwykły**, (*Actinomyces* sp.). Choroba ta powszechnie znana rolnikom występuje głównie na ziemniakach, uprawianych na glebach świeżo marglowanych lub wapnowanych.

Należy: a) nie sadzić ziemniaków z parchami, b) unikać sadzeniaków zdrowych, lecz pochodzących z pól, na których parch występował, c) na polach, na których występuje parch stosować nawożenie nawozami zielonymi.

IV) **Parch prószysty**, (*Spongopora subterranea* Johns).

Radjostłuchacze Rolnicy! Czytelnicy ulotki Radjowej! Komisja Radjofoniczna Rolnicza przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa wypuszcza już w świat trzynastą ulotkę radjową. Dążąc jednak stale do ulepszenia tego wydawnictwa zapytuje czytelników czy ulotki te odpowiadają celowi, dla jakiego są wydawane, czy ilustrują należycie odczyty rolnicze i przy słuchaniu wykładów są przez radjostłuchaczy użytkowane, jakrównież czy skróty wykładów są zrozumiałe i wystarczające. Komisja prosi o zgłaszanie wszelkich uwag listownie pod adresem: Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, Komisja Radjofoniczna, Krakowskie Przedmieście 66.

Skróć odczytu przez Radjo

[Druk. Państw. 45576

p. t. „Najważniejsze choroby ziemniaków”

wyłosił prof. dr. Włodzimierz Gorjaczkowski dn. 4.IV. 1929 r. o godz. 19 min. 10, w Studjo Polskiego Radja w Warszawie ul. Kredytowa 1.

Objawia się ten parch na kłębach ziemniaczanych w postaci zagłębienia wypełnionego ciemnym pyłem i otoczonych popękana skórka ziemniaka.

Środki zaradcze też same, co przy chorobie parcha zwykłego. Parch ten jest dużo niebezpieczniejszym niż parch zwykły.

V) **Bakterjoza pierścieniowa**. Choroba ta wywołwana jest przez bakterie pasorzytnicze. Objawia się w postaci ciemnego pierścienia widocznego na przekroju kłęba. Środki zaradcze: nie używać do sadzenia ziemniaków chorych.

VI) **Mokra zgnilizna kłębów**. Maziste gnicie ziemniaków powodowane jest przez bakterję pasorzytniczą.

Środki zaradcze: a) sadzenie zdrowych ziemniaków, b) sadzenie ziemniaków odpornych na chorobę w danej miejscowości, c) nawożenie gruntu nawozami potasowymi i fosforowymi, a unikanie wapnowania.

VII) **Zgorzel ziemniaka** — Czarna nóżka. Choroba ta występuje w dolnych częściach pędów naci powodując czernienie i łamanie się naci. Z naci choroba przedostaje się do kłębów powodując przy silnym rozwoju ich gnicie.

Środki zaradcze: a) nie używać sadzeniaków z pól, na których choroba występowała, b) unikać silnego nawożenia azotowego.

VIII) **Sucha zgnilizna kłębów**. Choroba ta występuje na kłębach ziemniaczanych, powodowana zaś jest przez grzyb pasorzytniczy, (*Fusarium* sp.).

Chory ziemniak jest pomarszczony, na powierzchni ma nalot, w głębi jest twardy. Przekrój ziemniaka ma odcień szaro-niebieskawy. Środki zaradcze: unikać sadzenia ziemniaków chorych.

W sprawie określenia i zwalczania chorób i szkodników roślin, rolnicy winni się zwracać do niżej wymienionych instytucji, w których otrzymają bezpłatnie wszelkie wyjaśnienia:

1) Stacja Ochrony Roślin Wielkopolskiej Izby Rolniczej — Poznań, działa na terenie województwa poznańskiego.

2) Stacja Ochrony Roślin Pomorskiej Izby Rolniczej — Toruń, działa na terenie województwa pomorskiego.

3) Śląska Stacja Ochrony Roślin — Cieszyn, działa na terenie województwa śląskiego.

4) Stacja Ochrony Roślin Małopolskiego Tow. Rol. — Kraków, działa na terenie województwa krakowskiego i kieleckiego.

5) Stacja botaniczno-rolnicza we Lwowie, działa na terenie województwa lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

6) Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział ochrony roślin w Puławach, działa na terenie województwa lubelskiego.

7) Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział ochrony roślin w Bydgoszczy, działa na terenie województwa poznańskiego i pomorskiego.

8) Stacja Ochrony Roślin Tow. Ogr. Warszawskiego, Warszawa, ul. Bagatela 3, działa na terenie województw warszawskiego, łódzkiego i białostockiego.

9) Stacja Ochrony Roślin Wileńskiego Towarzystwa Rolniczego — Wilno, działa na terenie wojew. wileńskiego i nowogródzkiego.

10) Stacja Ochrony Roślin Zakładu Doświadczalnego Uprawy Tgrfu — Sarny, działa na terenie województwa poleskiego.

11) Stacja Ochrony Roślin Wołyńskiego Tow. Rolniczego — Łuck, działa na terenie województwa wołyńskiego.

L I T E R A T U R A.

Choroby ziemniaczane najobszerniej opracowane są w podręczniku:

L. Garbowski, „Choroby roślin rolniczych”. Wydawnictwo Księgarni Rolniczej — Warszawa, ul. Nowy Świat 35. Cena książki 11 złotych.

Ulotka Min. Rol. o raku ziemniaczanym.